

Zbiór artykułów naukowych

Pedagogika.

**Teoretyczne i praktyczne aspekty
rozwoju współczesnej nauki**

30.09.2015 - 01.10.2015

ZBIÓR
ARTYKUŁÓW NAUKOWYCH

PEDAGOGIKA.
TEORETYCZNE I PRAKTYCZNE
ASPEKTY ROZWOJU
WSPÓŁCZESNEJ NAUKI

Poznan

30.09.2015 - 01.10.2015

СБОРНИК
НАУЧНЫХ СТАТЕЙ

ПЕДАГОГИКА.
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИ-
ЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ
СОВРЕМЕННОЙ НАУКИ

Познань

30.09.2015 - 01.10.2015

U.D.C. 37+082
B.B.C. 94
Z 40

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»
Druk i oprawa: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»
Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103
e-mail: info@conferenc.pl

Cena (zł.): bezpłatnie

Zbiór raportów naukowych.

Z 40 Zbiór artykułów naukowych. Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej "Pedagogika. Teoretyczne i praktyczne aspekty rozwoju współczesnej nauki (30.09.2015 - 01.10.2015) - Warszawa: Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour», 2015. - 106 str. ISBN: 978-83-65207-39-5

U.D.C. 37+082
B.B.C. 94

Komitet Organizacyjny Konferencji:

1. W. Okulicz-Kozaryn – (Przewodniczący), dr. hab, Polska;
2. A. Murza, (Zastępca Przewodniczącego), Ukraina;
3. E. Ageev, dr. hab, Rosja;
4. E. Чекунова, dr. hab, Rosja;
5. L. Nechaeva, dr, Ukraina;
6. A. Горохов, dr, Rosja;
7. B. Подобед, dr, Białoruś;
8. A. Prokopiuk, dr, Polska;
9. M. Ордынская, profesor, Rosja.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do materiałów konferencji należą do ich autorów. Pisownia oryginalna jest zachowana. Wszelkie prawa do materiałów w formie elektronicznej opublikowanych w zbiorach należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour». Obowiązkiem jest odniesienie do zbioru.

"Diamond trading tour" © Warszawa 2015

ISBN: 978-83-65207-39-5

SPIS /СОДЕРЖАНИЕ

SEKSCJA 13. PEDAGOGIKA. (ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ)

1. Акімова О.В..... 6
ФОРМУВАННЯ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ МОДУЛЬНО-ВАРІАНТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ
2. Пономаренко Н. Г. 12
ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ З ОСВІТИ В НІМЕЧЧИНІ
3. Толкачова А.С. 14
ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПІДЛІТКІВ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ В ПРОЦЕСІ ПОЗАУРОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
4. Герасимчук В. Л..... 16
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ САНІТАРНО-ГІГІЄНИЧНОЇ ОСВІТИ НА ЗАКАРПАТТІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.
5. Лучкевич В. В. 19
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ НА ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.(НА ПРИКЛАДІ ВИВЧЕННЯ «НОВИХ» МОВ)
6. Петриків В.І. 22
ВИКЛАДАННЯ ІСТОРІЇ У ВНЗ УКРАЇНИ У ПЕРІОД ПЕРЕБУДОВИ
7. Міценко С.П. 25
ПЕРСПЕКТИВНІ ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК ВІРТУОЗНОЇ ГРИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА
8. Буднік А. О., Хоу Кай 29
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З ХУДОЖНИМИ ТЕКСТАМИ В ІНШОМОВНІЙ АУДИТОРІЇ
9. Лабінцева Л.П. 32
ОСОБЛИВОСТІ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНЬОГО УЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
10. Кондратенко Г. Г..... 36
ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ І ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
11. Гільдебрант К. Й..... 40
ДИСТАНЦІЙНА ФОРМА ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

ПОД- СЕКЦІЯ 6. Теорія, практика и методи обучения.

Кондратенко Ганна Григорівна,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Інституту мистецтв Київського університету
імені Бориса Грінченка

ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ І ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Анотація. У статті аналізуються специфіка, механізми та елементи методики формування цінностей та ціннісних орієнтацій майбутніх вчителів музичного мистецтва.

Ключові слова: цінності, ціннісні орієнтації, майбутній вчитель музичного мистецтва.

Abstract. The article analyzes the features, tools and the technique for formation of values and value orientations of the future teachers of music.

Keywords: values, future teacher of music.

Сучасна система освіти в Україні, інтегруючись до європейської, перебуває на етапі кардинальних змін і реформ. У цьому процесі актуальним є питання формування цінностей і ціннісних орієнтацій майбутніх фахівців з урахуванням політичних, економічних, суспільних та культурних змін в державі. Впровадження ціннісного підходу до змісту професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва стає стратегічним завданням сучасної мистецької освіти. Саме аксіологічна складова закладена в освітній процес університетського середовища як першочергове завдання формування особистості педагога. В цьому аспекті актуальним є формування особистісно-професійних цінностей майбутніх учителів музичного мистецтва.

Дана проблема є міждисциплінарною, вона досліджувалася філософами, психологами, соціологами, педагогами. У педагогічній літературі ці питання висвітлюються в роботах О. Апраксіної, Л. Коваль, Т. Левовецького, Є. Огородської-Мазур, О. Олексюк, Л. Масол, Г. Падалки, С. Сисоевої, О. Рудницької, Г. Шевченко, Г. Щербакової та інших, де зазначається, що одним із пріоритетних підходів професійної мистецької освіти є аксіологічний. Вплив цінностей на становлення і розвиток особистості досліджувався у роботах І. Беха, В. Бутенко, І. Зязюна, В. Огнев'юка, О. Олексюк, О. Савченко, Л. Хоружої та ін.

Одним із критеріїв фахової компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва має бути вміння точно орієнтуватись і визначати цінність музичної продукції, аргументувати своє ставлення до неї. Специфічним у процесі формування ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя музичного мистецтва є його музична складова, поєднання музичного і комунікативного простору освітнього середовища університету. Від рівня опанування цінностей педагогічної діяльності та цінностей музичної культури залежить професіоналізм майбутнього учителя, який своєю сформованою аксіосферою зможе якісно впливати на формування ціннісних орієнтацій своїх вихованців.

Як зазначає А. Щербакова, «аксіологічний підхід до проблем музично-педагогічної освіти висуває необхідність аналізувати загальні закономірності

розвитку музичного мистецтва як носія цінності, процес формування системи ціннісних орієнтацій в музично-педагогічній освіті, досліджувати шляхи проникнення теорії цінності в процесі методологічного забезпечення музично-педагогічної освіти, розглядати вплив ціннісних парадигм на практичну діяльність вчителя музики» [3].

Сукупність сформованої системи професійно-особистісних цінностей утворює свого роду ядро, що забезпечує особливості поведінки та діяльності та виражається у відповідних ціннісних орієнтаціях, потребах та інтересах.

Ціннісні орієнтації майбутніх учителів музичного мистецтва формуються через індивідуально-ціннісне усвідомлення музики як одного із засобів духовного зростання, цей процес пов'язаний з формуванням інтересів і потреб у сфері музичного мистецтва через різні види спілкування з ним. Формування ціннісних орієнтацій майбутніх учителів відбувається через цілеспрямоване вплив цінностей музичних творів.

У процесі сприймання музичних творів відбувається усвідомлення музичного мистецтва через почуттєву сферу, оцінне ставлення до художніх образів. У виконавстві музичних творів вибудовується ієрархія цінностей через особисте світосприйняття. Утворюється суб'єктивна ціннісна система, яка може змінюватися і корелюватися в процесі співпраці між педагогом і студентом, між студентами.

В освітньому середовищі сучасного університету все більше надається увага аксіологічній підготовці вчителя музичного мистецтва, де відбувається професійне і особистісне становлення фахівця в процесі творчого пошуку, усвідомлення місії музики як носія цінності, набуття нових цінностей.

Ми погоджуємося з концепцією А. Кірюкової, яка формування системи ціннісних орієнтацій у музично-педагогічній освіті умовно розділяє на ряд етапів, під час яких відбувається: «привласнення» особистістю музично-педагогічних цінностей, що супроводжується співпереживанням; ціннісне осмислення та оцінка «привласнених» цінностей, формування ціннісного образу музично-педагогічного світу, музично-педагогічних переконань і суджень; «перетворення» особистості на основі «привласнених» цінностей через самоусвідомлення, самооцінку, прагнення до акту співтворчості; прогностичний аспект діалогічного спілкування як формування власної системи цінностей у музично-педагогічному процесі, визначення концептуальної спрямованості музично-педагогічної діяльності, виявлення світоглядних позицій [1].

На основі аналізу наукової літератури з досліджуваної проблеми, ми розглядаємо ціннісні орієнтації вчителя музичного мистецтва як систему особистісно усвідомлених професійно-особистісних цінностей, що визначають зміст професійної діяльності відповідно до власної життєвої позиції.

Сформовані професійно-особистісні ціннісні орієнтації педагога є основою успішної професійної діяльності, спрямовують на саморозвиток і самореалізацію, визначають стратегію та власну траєкторію розвитку і поведінки відповідно до утвореного ціннісного еталону.

Аналіз сучасного стану сформованості ціннісних орієнтацій дозволяє викремити деякі тенденції, а саме: недостатній рівень усвідомленості студентами ціннісної ролі музики, ранжування цінностей, розгляд музичних творів лише з позицій набуття фахової майстерності, не враховуючи їх аксіологічного впливу.

На теперішній час відсутня уніфікована методика формування цінностей і ціннісних орієнтацій студентів – майбутніх учителів музичного мистецтва. Хоча більшість науковців наголошує на двох способах залучення студентів до цінностей: 1) постійна і широка пропаганда відповідних норм поведінки; 2) щомиттєва демонстрація викладачами, що вони дотримуються цих цінностей.

Процес професійного становлення майбутнього вчителя музичного мистецтва має здійснюватися з орієнтацією на особистісно-ціннісне самовдосконалення через осмислення творів музичного мистецтва, ціннісного змісту музичної освіти методами ціннісного аналізу й рефлексії.

Зрозумівши ціннісні зв'язки між музичними творами та особистістю, яка їх виконує, інтерпретує, доносить до слухача, майбутній фахівець проходить етапи ціннісного становлення, в процесі якого формуються відповідні переконання. Подальше привласнення особистістю цих цінностей, їх трансформація в систему поведінки, стиль життя і професійної діяльності є важливою складовою фахової підготовки майбутнього вчителя – музиканта.

Аксіосфера особистості, де проходить відбір і оцінка цінностей, усвідомлюється значущість категорій, утворюється через спілкування з музичним мистецтвом і людиною, як його транслитором і носієм.

Процес відносин між особистостями у професійному спілкуванні від ціннісного осмислення проходить до потреб і норм у поведінці. На етапі співтворчості викладача і студента відбувається передача цінностей від одного до іншого через взаємозбагачення і самореалізацію.

Кожна особистість має пройти свій шлях у формуванні цінностей через їх осмислення у сфері музики і музично-педагогічної діяльності, побудувавши відповідно власну траєкторію професійно-особистого розвитку.

Адекватна самооцінка, повага до музичної творчості інших, цінування самобутності авторського потного тексту, толерантне ставлення у професійних стосунках складають основу ціннісного становлення майбутнього вчителя музичного мистецтва. Подальше ціннісне осмислення є частиною суб'єктивного ставлення і вироблення переконань.

Ціннісний аналіз має стати провідним методом в роботі майбутнього фахівця з нотною літературою, під час сприймання і виконання музичних творів, ціннісні основи яких мають сформувати професійно-особистісне ядро майбутнього вчителя.

У роботі над музичним твором на основі ціннісного осмислення та оцінки музичного мистецтва і музичної педагогіки, в процесі аналітичного процесу майбутні фахівці усвідомлюють ціннісні основи особистості крізь призму історичних, філософських, мистецтвознавчих, соціокультурних підходів. Це дає їм змогу до подальшої самореалізації відповідно до ціннісних еталонів.

У цьому процесі велике значення має мистецьке середовище з адекватними цінностями, своєрідний комунікативний арт-простір. Важливим у створенні такого середовища є відчуття родини на основі творчого, морально здорового спілкування, для якого характерні доброзичливість, взаєморозуміння та рівноправність педагога і студентів, створення сприятливого мікроклімату в колективі. Такі відносини передбачають духовну атмосферу, де цінності не нав'язуються, а свідомо усвідомлюються в процесі вільного вибору студента, а сприяння творчому розвитку надається кожному.

Всі складові освітнього процесу, а не тільки навчальні заняття, пов'язуються з формуванням ключових цінностей – людина, духовність, професіоналізм, тощо.

Серед методів важлива роль належить толерантному демократичному керівництву, спрямованому на власний пошук істини, що сприятиме розвитку здатності розрізняти моральні категорії у життєвих ситуаціях, музичному мистецтві, мистецькому середовищі. Особистий приклад у дотриманні цінностей мають надавати всі члени професорсько-викладацького колективу. Разом з тим, значна роль у цьому процесі належить кураторам академічних груп та керівникам творчих колективів. Саме вони пріоритетним напрямом своєї роботи з академічною групою мають обрати формування цінностей і ціннісних орієнтацій. Поєднуючи викладацькі та виховні функції, куратор сам має бути зразком у дотриманні цінностей, в етикеті спілкування. Цьому сприяють методи бесід, аналізу конкретних ситуацій, мотивованого управління і педагогічного стимулювання.

Диалогічна взаємодія педагога і студентів у мистецькому середовищі університету доповнюється особистим прикладом у вирішенні питань ціннісного плану, у прийнятті проблемних рішень. Це може здійснюватися під час залучення студентів до вивчення музичних творів духовного, філософського змісту, зверненням до власного досвіду студентів. Виховне значення такого професійного спілкування спрямоване не тільки на засвоєння знань в галузі музичного мистецтва, а і на актуалізацію творчого осмислення етичного питання. Важливим є етап рефлексії стосовно власної творчої діяльності, вчинків, розвиток потреби у моральному самовдосконаленні.

Отже, механізми формування цінностей і ціннісних орієнтацій комплексно відкривають у мистецькому середовищі можливості обміну загальними, професійними і особистісними цінностями. А розробка і впровадження методики формування цінностей майбутніх учителів музичного дозволить зробити цей процес прогнозованим і керованим.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кирьякова А. В. Педагогическая аксиология и инновационные процессы в обучении: Учеб. пособие. – М.: Компания Спутник +, 2004. – 103 с.
2. Кондратенко Г. Г. Формування корпоративної культури майбутнього вчителя музики в умовах соціально-гуманітарної роботи вищого навчального закладу / Г.Г.Кондратенко // Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття: матер. Міжнарод. наук.-практ. конф., 16–17 жовт. – К.: [Київ. ун-т ім. Б. Грінченка], 2014 р. – С. 365-372.
3. Ogrodzka – Mazur E.: Wartości ja ko wyznaczniki rozwoju orientacji podmiotowej.W: Pedagogika wobec przemian i reform oświatowych. Red. G. Miłkowska – Olejniczak, K. Uździcki. Zielona Gora: Wydawnictwo WSP, 2000.
4. Щербакова А. И. Аксиология музыкально-педагогического образования // Учебное пособие к курсу „Методология музыкально-педагогического образования” / Отв. ред. Э.Б.Абдуллин – Москва: Прометей, 2001 – 424 с.